

Kunstzinnige functionaliteit

Er zijn drumbouwers en er zijn kunstenaars. Af en toe komt er iemand voorbij die deze twee uitersten weet te combineren, en zo iemand is Bart Westera. Zijn BW drums zijn stuk voor stuk unieke exemplaren, en dat geldt zeker voor de twee trommels die hij ons opstuurde om eens kennis te maken: de Farmers Drum IV en Utur XI.

tekst en foto's Dennis Boxem

Farmers Drum IV

Bij elke trommel die hij bouwt, laat Westera zijn fantasie de vrije loop. Soms maakt hij een trommel met een strakke houten ketel, mooi cleane hardware en een redelijk moderne, zakelijke look. Maar het volgende moment kan hij weer verrassen met een met stof beklede ketel afgezet met houten spanbokken, handgemaakte spanranden en andere eigenwijze designfeatures. Wat al zijn trom-

mels echter verbindt, is dat ze werkelijk druipen van het karakter. De Farmers Drum IV is, zoals de naam al doet vermoeden, de vierde in een reeks. De trommel dankt zijn naam aan het concept achter de reeks trommels: Westera mag bij het maken van deze trommels van zichzelf alleen gebruik maken van handgereedschap, zoals een boer dat in zijn schuur zou hebben.

Voor Farmers Drum nummer IV stelde hij voor zichzelf de extra uitdaging om vier verschillende soorten metaal te gebruiken: aluminium, messing, koper en staal. De basis van de trommel is een duigenketel gemaakt van berkenhout. Die ketel is aan de boven- en onderkant opgesloten tussen twee aluminium ringen. Om die ringen om de ketel te krijgen moest deze rond de

draagranden flink ingesneden worden, waardoor een kenmerkende rand in de ketel is ontstaan. Voor de spanbouten vond Westera een paar vintage spanbokken die hij ontleedde van hun nikkellaag, zodat het onderliggende messing zichtbaar werd. De spanranden zijn een combinatie van messing aan de binnenkant en gehamerd koper aan de buitenkant. De randen zijn zo in elkaar gezet dat de velrand aan

de buitenkant van de ketel niet zichtbaar is. De spanranden worden op hun plaats gehouden door spanklauwen, die net als het snarenmechaniek en de afwerking van het luchtgat handgemaakt zijn van ruw staal.

Aards

De hoeveelheid technieken en de beheersing ervan die Westera bij het maken van deze trommel laat zien, is ongelooflijk. En het resultaat is dan ook een waar kunstwerk waar je rustig een half uur naar kunt kijken zonder dat je alle details hebt gezien. Maar Westera heeft zich met deze trommel niet laten verleiden om alleen iets te maken dat er lekker uit ziet. Ondanks de bijzondere looks is dit in technisch opzicht gewoon een prima trommel. Het snarenmechaniek werkt uitstekend, en ondanks de flink bewerkte spanbouten en spanbokken draait alles zo soepel als het maar zijn kan. Ook de spanranden zien er misschien wel heel anders uit dan je gewend bent, maar ze doen precies hetzelfde als een spanrand uit de fabriek.

Qua sound is de Farmers Drum een beetje zoals hij eruitziet: aards. De snare is opvallend responsief en laat ook bij zacht spel al heel wat karakter horen. Hij geeft een mooi gruisige *unkh* met een prettig ronde, wat zangerige naklank. Stem je iets omhoog, dan wordt de klank meer gefocust, maar je blijft dat warme en brede karakter van de lage stemming behouden. Rimshots zijn dankzij de spanranden prachtig breed en dik, en hebben heel veel 'lucht'. Stem je nog hoger, dan wordt de snaredrum wederom korter en puntiger, maar op het moment dat je een rimshot pakt, komt toch die mooi brede buikklank weer naar voren. Rimclicks

klinken dankzij de dikke hybride spanrand ongelooflijk vol en vet. De Farmers Drum is met zijn karakter een ideale snaredrum voor jazz, lichte pop, alles waar je beheerst volume en optimale warmte wilt hebben.

Flinterdun

De Utur XI uit deze test komt nog het dichtst bij wat je bij Westera een seriematige productie zou kunnen noemen. Westera kreeg de ingeving voor deze bijzondere Ultra Thin Ultra Rigid ketel toen hij een cilindervormige lamp onder ogen kreeg die uit één enkele laag finer bestond. Die bleek, als je erop tikte, meer klank te hebben dan een vergelijkbare meerlaagse drumketel. Idee! Maar hoe maak je een ketel zo dun mogelijk, maar toch stevig? Het antwoord is een los houten subframe dat met zo min mogelijk contact vastzit aan de flinterdunne buitenketel (in dit geval 1,5mm berken). Het houten subframe zorgt naast de nodige stevigheid ook voor de draagranden, en dat is nodig, want

anderhalf millimeter berken vouw je bij wijze van spreken om als een velletje papier. Die berken buitenketel zit – voorzien van een dun laagje handbeschilderde bekleding – langs de draagranden verlijmd met het subframe. Waar de spanbokken tegen de

ketel aan komen, is tussen ketel en subframe een klein stukje hout om de krachten op te vangen. Dat betekent dat de constructie van de ketel uiteindelijk een geheel vormt. Het subframe is overigens weer een prachtig stukje ontwerp van >>

Utur XI

Westera. Het zet je wel een beetje op het verkeerde been, want als je op de ketel zelf tikt, dan hoor en voel je hoe flinterdun deze ketel eigenlijk is. Een extra goed gevoerde hardcase voor vervoer is nadrukkelijk aan te bevelen, want wat bij de gemiddelde snaredrum een butts oplevert, is bij de Utur al snel een stuk dramatischer.

New Orleans

Het ketelbeslag op deze Utur XI bestaat uit simpele ronde messing spanbokken en lekker ouderwetse single flange spanranden die met klauwtjes op hun plek worden gehouden. Ook het snarenmechaniek is van messing en is net zo klassiek: een zogenaamde *beer tap*-hendel die in een keer de snarenmat een flink eind af zet. Alle hardware is gemaakt van ruw messing en dat ziet er nu al te gek uit. Naar verloop van tijd krijgt het messing echter nog een extra laagje patina dat mooi bij de kleur van de ketel past.

De sound van de Utur is opvallend: de ketel zingt al bij de minste aanraking. Hij heeft een

rollende, wat ronkende sound die behoorlijk vintage aanvoelt. Laaggestemd schreeuwt hij bijna 'New Orleans jazz': lekker veel toon, een mooie muzikale jank en een ontzettende luchtige klank. Stem je hoger, dan droogt de snaredrum meer op en verandert ook het karakter een beetje. Hij wordt puntiger, maar tegelijkertijd blijft hij wel redelijk vriendelijk. Een dikkere snaredrum krijgt dan vaak meer bite. De Utur geeft gewoon een stevige brede *crack*. Rimshots zijn op deze dunne ketel werkelijk fenomenaal: pak je vel en spanrand samen dan krijg je een brede explosie die prachtig muzikale frequenties uit de ketel tovert. Ook hier valt weer op hoe open en licht deze ketel klinkt.

Klok

Het is bijna moeilijk om een oordeel op deze twee trommels te plakken. Dit zijn geen drums met ketels die op de duizendste millimeter nauwkeurig zijn, met snarenmechanieken die eruitzien als een Zwitsers horloge. Dit zijn

twee kunstwerken die bovendien klinken als een klok en alles doen wat je van een snaredrum mag verwachten. En als je dan denkt dat je voor zo'n trommel de hoofdprijs betaalt, dan zit je er helemaal naast. De Utur snare uit deze test kost € 495,- en de Farmers Drum is € 845,-. En dat is eerlijk gezegd ridiculieus weinig voor een trommel waar zo ongelooflijk veel werk in zit.

Kortom

De twee snaredrums die we in deze test behandelen geven slechts een klein kijkje in de keuken van BW drums. Een blik op Westera's

website is genoeg om te zien dat hij nog veel meer maakt, en dat er van een trommel vrijwel altijd één uniek exemplaar is. Maar wat wel duidelijk wordt als je deze twee trommels bekijkt, is dat er een ongelooflijke hoeveelheid passie in de trommels is gestopt. Of het nu gaat om de aardse, bijna grove – maar tegelijkertijd zo doordachte – bouwwijze van de Farmers Drum, of de ongelooflijk nauwkeurige constructie van de Utur snaredrum; Westera heeft er al z'n ziel en zaligheid in gestopt. En dat zie, en hoor je. ■

Importeursreactie: zie pagina 57

DE FEITEN

Farmers Drum IV

- snaredrum gemaakt met uitsluitend handgereedschap
- hybride ketel van aluminium met berken duigen
- spanranden van handgehamerd messing en koper
- prijs: € 845,-

Utur XI

- snaredrum met ongelooflijk dunne berken ketel gemonteerd op subframe
- single flange messing spanranden
- beer tap-snarenmechaniek
- handbeschilderde bekleding
- prijs: € 495,-

DE CONCURRENTIE

Westera's aanpak is uniek, maar voor custom made snaredrums in dezelfde prijsklasse kun je onder meer terecht bij Zebra drums en Lignum.

HET OORDEEL

+

- bakken met karakter
- prachtige sound
- unieke snaredrums

-

- dunne ketel Utur noopt tot voorzichtigheid bij vervoer

